

! Največji slovenski dnevnik !
! s kodiranimi državami !
Valja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 226. — ŠTEV. 226.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 26, 1919. — PETEK, 26. SEPTEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

GOVERNER PENNSYLVANIE IN TAJNIK Wm. C. FOSTER

GOVERNER DRŽAVE PENNSYLVANIE, SPROUL JE IZJAVIL TAJNIKU FOSTERJU, DA BO DRŽAVA VZDRŽALA RED. — SVARIL NA NASLOV AGITATORJEV. — VSAK POSKUS SE BO SMATRALO ZA NASILJE.

Pittsburgh, Pa., 24. septembra. — William C. Foster, voditelj jeklarne stavke v pittsburskem okraju, je dobil danes naslednjo brzojavko od gubernerja Williama C. Sproula v odgovor na sporčilo Fosterja, v katerem se je slednji pritožil glede nastopa državne policije pri razpršenju ljudske množice v N. Clairton: William Z. Foster, tajnik, 303 Magee Bldg., Pittsburgh, Pa.

Vaš telegram, v katerem se pritožujete nad akcijo oddelka naše državne policije pri razpršenju množice v North Clairton je obrnil nase moje pozornost. Moje informacije se glase, da so dobili ljudje povelje, naj se pregibajo, soglasno s proklamacijo šerifa, ki je prepovedovala javna zborovanja. Nadalje sem izvedel, da se policija ni približala množici, dokler ni slednja omalovaževala povelj in da ni bilo ranjen, dokler niso bili oddani strelji in dokler niso pričeli deževati kameni in drugo na častnike.

Izkušnja je pokazala, da je nevarno dovoliti zbiranje ljudi v velikem številu tekom časov nemirov in razburjenja, in šerif kot uradnik, ki ima v rokah vzdržanje reda in postav, je deloval za javni blažobit, ko je prepovedal zborovanja ter s silo izvedel svoje sklepe.

Prvi izvedbi te politike so bili šerifi vseh krajev deležni polne pomoči države.

Dovolite, da se poslužim te prilike ter vam izjavim, da pričakujem v položaju kot obstaja sedaj, ko so nepostavnosti in nereči izzvali intervencijo države na pomoč krajevnim oblastim, ko je dolžnost vsakega državljanca vzdržati red, vašega polnega sodelovanja v tem, da nam pomagata pri vzdržanju postav države in pri vzdržanju javnega reda.

Dobil sem poročila, da so se številni agitatorji, ki so sovražni tako državnim napravam kot organizaciji, katero zastopate vi, poslužili prilike ter prišli v Pensylvanijo, da širijo zlokobno propaganda in da skušajo naščuvati nevedne in zlobne k uporu in plenjenju. Ti ljudje so sovražniki države in vsak naš napor je obrnjen na to, da se ljudje prime in kaznuje soglasno s postavami.

Dobili smo tudi informacije, da skušajo zlokobne in zlo razpoložene osebe pri različnih točkah meja naše države zbrati oborožene množice, ki naj bi prišle preko državne črte ter premagale oblasti in napadle naše državljane ter uničile njih lastnino.

Če bodo vzprijorjeni taki poskusi, bomo prisiljeni smatrati take množice za ulomice v Pensylvanijo ter bomo tudi postopali z njimi kot takimi.

Računam na vašo previdnost in vaš upliv, da skušate preprečiti take poskuse in nam pomagata na vsak način proti onim, ki bi s svojimi razbrzdanimi govori naščuvali narod k kriminalnim dejanjem.

Naš interes v boju, v katerem ste zaposleni vi, je oni vzdržanja postave in reda ter oni zavarovanja vaših pravice ter onih vseh naših ljudi, državljanov in nedržavljanov, ki žive pod zaščito naših postav. Tekom svojega bivanja tukaj ste morali spoznati dejstvo, da je naš narod pokoren postavam in čeprav upošteva pravice drugih, hoče na vsak način zavarovati svoje lastne pravice ter dobro ime dežele, katere del predstavlja.

To je duh naroda Pensylvanije in kot gubernier države bom gledal na to, da se postavje dežele natančno izvaja, da se njene pravice zavaruje ter vzdrži njene pravice.

William C. Sproul, gubernier Pensylvanije.

(V resnici čudno, da se je gubernier države Pensylvanije obrnil na Fosterja, o katerem se glasi, da je bil prej član I. W. W. in da je skrajni sindikalist. Gubernier pa je imel prav, ko se je obrnil na pristojno mesto in v tem oziru mu moramo dati vso čast. Ljudje, ki zastopajo interese delodajalcev, so gotovo zadnji, ki bi mogli pripomoči k vzdržanju reda ter upoštevanju postav. Kaj takega je zmogel ob takih prilikah le delavski voditelj, kateremu delavci zaupajo in kojega poveljje slede brezpogojno, ker vedo, da zastopajo njih najboljše interese. Iz pisma gubernierja Pensylvanije na Fosterja je razvidno, da upošteva merodajni krogi delavske voditelje kot take in to stavlja na laž izjave, da se delavci ne brigajo za povelja svojih voditeljev in da delajo na svojo lastno roko.)

ITALIJANI ŠE NISO SITI

Italijanski voditelji se hočejo polastiti nadaljnjih jugoslovanskih zemlja. — Vlada je brez moči.

Pariz, Francija, 25. septembra. (Ass. Press). — Očividno v namenu, da posnamejo vzgled blazrega Gabriela d'Annunzija, kojega čim je obrnil nase pozornost celega sveta, drugi italijanski voditelji napredujejo baje proti Splitu in Šibeniku, važnim mestima ob obali, ki sta bili dosedaj pod jugoslovansko kontrolo. Krogi mirovne konference so zelo vznemirjeni vzhod tega položaja, ki je postal izvanredno resen.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠNJI DRŽAVI.

SEN. PREISKAVA GLEDE STAVKE

Senat je odredil preiskavo. — Sodnik Gary in William Fitzpatrick bosta pričala.

Washington, D. C., 23. sept. — Senat je odredil danes preiskavo glede jeklarne stavke. Tozadevno resolucijo je uvedel senator Kenyon iz Iowe ter navaja slednja senatni delavski komitej, naj odredi preiskavo ter poroča čimprej mogoče glede vzrokov in dejstev celega spora.

Pol ure potem, ko je bila resolucija sprejeta, je poslal senator Kenyon sodniku Garyju ter Williamu Fitzpatricku sporočila, v katerih ju prosi, naj nastopita v četrtki pred senatnim delavskim komitejem. Komitej ne bo izdal nikakih subpenas (uradnih pozivov), razven če ne bodo tozadevni hoteli priti prostovoljno k zaslišanju.

Vprijorili bomo natančno ter popolnoma pravično preiskavo v namenu, da dobimo v roke vsa tozadevna dejstva, katere potrebuje senat in dežela, — je rekel senator Kenyon.

Pri otvorilnih sejah bo zastopani celotni komitej, a pozneje bo najbrž imenovan podkomitej. Načelovalcu bo senator Kenyon in demokratični član komiteja bo senator Walsh iz Massachusetts.

Resolucija ni bila sprejeta brez gotovih razprav glede resnosti sedanjega delavskega položaja. Opaziti je bilo tudi nekaj opozicije in sicer na temelju izjave, da so kongresne preiskave glede takih stvari ponavadi brezuspešne. Mr. Kenyon je dal izraza upanju, da bodo nudila razkritja temelj za zakonodajo, ki naj bi odpomogla sedanjemu resnemu položaju.

Senator Thomas iz Colorada je predložil resolucijo, ki povdarja nevarnosti sedanjega nemirarstva delavstvom in ki izjavlja, da je treba smatrati stavke za ustanovljenje kontrole v industriji za zarote, kojih namen je omejevanje trgovine in industrijo. Dovolil je, da se preloži njegovo resolucijo na pojujtrnji dan, ko bo govoril o njej.

Ko je predložil svojo resolucijo, tikajočo se preiskave glede jeklarne stavke, je rekel senator Kenyon:

Te resolucije nisem uvedel v interesu te ali one priadete stranke. Uvedel sem jo v prilog tretji veliki stranki v vsaki stranki, ki ni zastopana. Ta tretja stranka pa je občinstvo. Vsa znamenja kažejo, da je ta stavka pričetek velikih sporov. Industrija v tej deželi je v precej koščljivem položaju ter potrebuje neke sile, ki jo bo ojačila in ustala. Vspricho stavke 300.000 mož in to v industriji, ki sega v vsaki del industrijalnega življenja ter se tiče vsake družine v tej deželi, se mi zdi, da ne more stati kongres brezdelno poleg, ne da bi kaj storil v tej zadevi.

Soglasno s poročili v listih so bile stavljene gotove zahteve. Kongresu ni znano, kajne so zahteve od strani stavkarjev. Delo-izvajalci so zavzeli gotovo stališče, izjavljajo, da so stavko v resnici povzročili inozemci. To je stvar, glede katere hočemo priti na jasno in to je zelo važna stvar. Celemu položaju pa se bo veliko pomagalo valed razkritij, katere bo dosegla senatna preiskava.

Senator Kenyon je omenil nato dobre uspehe preiskave, katere je dosegel senatni komitej glede Pain Creek in Cabin Creek stavk v West Virginiji ter nadaljeval: — Zdi se mi, da je mogoče te stvari, ki stavkajo, ki so voditelji

MNENJE SENAT. THOMASA

SENATOR THOMAS JE IZJAVIL, DA JE STAVKA KOT VOJNA. — DOLŽIL JE JEKLARNE DELAVCE, DA SKUŠAJO USTRAHOVATI KONFERENCO. — "CLOSED SHOP JE SUŽENJSTVO". — ZANIKANJE PRAVIC, KI SO ZAJAMČENE PO USTAVI TER ODOBRENE OD DEKLARACIJE NEODVISNOSTI.

Washington, D. C., 24. sept. — Senator Thomas iz Colorada je v svojem govoru v senatu poznopoldne izjavil, da je sedanji položaj v industrijalnem svetu in to prav posebno radi velike jeklarne stavke, zelo resen ter glede svojih usodnih posledic prav tako važen kot je mirovna pogodba, sklenjena v Versailles. Položaj ki se je razvil kot posledica jeklarne stavke, — je rekel senator Thomas, — je postal skoro istoveten z državljansko vojno in bremena tega neznesnega položaja padajo na ramena nedolžnega občinstva.

Senator Thomas je rekel, da je po njegovem mnenju glavni cilj pri sklicanju jeklarne stavke napred od strani onih, ki so znasnovali celi načrt, da motijo industrijalne razmere v Združenih državah. Namen je prisiliti delavsko konferenco, katero je sklical predsednik Wilson, da se bo udeležili katerikoli skrajni zahtevi, ki ji bo mogoče predložena.

Govor senatorja Thomasa se je tikal resolucije, katero je vložil večeraj v senatu. Rekel je: — Neworški "Times" je objavil zadnji nedeljski seznam stavk, ki se vrše v Združenih državah, in ki štejejo, če se prav spominjam več kot 211. Naštel je 63 drugih, katere se namerava uveljaviti in ki bodo brez dvoma sklicane v bližnji bodočnosti. Jeklar-stavka involvira baje polovico milijona mož ter se glasi, da se je nekako polovica teh odzvala pozivu voditeljev. Ta stavka involvira mogoče polovico držav Unije. Ker ni mogoče nobene stavke izvesti na uspešen način brez nasilja in nepostavnosti, postane prizor stotih in stotih tisočev mož, zaposlenih z nadaljevanjem takega podjetja, skoro istoveten z državljansko vojno. Če pride k 300.000 možem se veliko število onih, ki so zapleteni v stavke manjšega obsega, potem je jasno, da je to položaj vojne in konflikta.

Jeklar-stavka ni gibanje, ki je naenkrat skočilo na narod ter tudi ni bila nenadoma započeta in vprijorjena. Če se prav spominjam, je bila pretjna take stavke obelodanjena pred nekako šestdesetimi dnevi. Ob onem času je objavil predsednik Wilson svoj namen, da bo sklical konferenco, obstoječo iz zastopnikov vseh razredov, ki naj bi razpravljala o sredstvih ter našla odpomoč, ki bi bila zadovoljiva za nasprotujoče si elemente v družbi. Vsedtega je tudi povsem primerno predlagal, naj se nameravano stavko preloži na čas po sestanku te konference.

Bolj odlični voditelji delavske gibanja, kot naprimer Gompers, so spoznali upravičenost te prošnje ter jo sporočili krajevnim zastopnikom. Kljub temu pa so listi pretekli četrtke objavili, da je pričetek stavke določen na ponedeljek, dne 22. septembra.

Glavna pritožba je ta, da je načelnik te velike korporacije odklonil posvetovati se z onimi, ki so predstavljalni unije. Že večeraj sem izjavil, da sem obžaloval, — in obžalujem na najboljši odkrit način, — odklonitev sodnika Garja, da se sestane s temi ljudmi. Nikogar namreč ne rani, če se govori glede spora in pogosto se lahko tem potom odstrani nesporazum ter v vsakem slučaju izčisti obzorje, kar je le v korist vsem prizadetim.

Vspricho položaja, ki se je razvil v zadnjih par dneh sem prepričan, da je bil glavni cilj

popoldne izjavil, da je sedanji položaj v industrijalnem svetu in to prav posebno radi velike jeklarne stavke, zelo resen ter glede svojih usodnih posledic prav tako važen kot je mirovna pogodba, sklenjena v Versailles. Položaj ki se je razvil kot posledica jeklarne stavke, — je rekel senator Thomas, — je postal skoro istoveten z državljansko vojno in bremena tega neznesnega položaja padajo na ramena nedolžnega občinstva.

Senator Thomas je rekel, da je po njegovem mnenju glavni cilj pri sklicanju jeklarne stavke napred od strani onih, ki so znasnovali celi načrt, da motijo industrijalne razmere v Združenih državah. Namen je prisiliti delavsko konferenco, katero je sklical predsednik Wilson, da se bo udeležili katerikoli skrajni zahtevi, ki ji bo mogoče predložena.

Govor senatorja Thomasa se je tikal resolucije, katero je vložil večeraj v senatu. Rekel je: — Neworški "Times" je objavil zadnji nedeljski seznam stavk, ki se vrše v Združenih državah, in ki štejejo, če se prav spominjam več kot 211. Naštel je 63 drugih, katere se namerava uveljaviti in ki bodo brez dvoma sklicane v bližnji bodočnosti. Jeklar-stavka involvira baje polovico milijona mož ter se glasi, da se je nekako polovica teh odzvala pozivu voditeljev. Ta stavka involvira mogoče polovico držav Unije. Ker ni mogoče nobene stavke izvesti na uspešen način brez nasilja in nepostavnosti, postane prizor stotih in stotih tisočev mož, zaposlenih z nadaljevanjem takega podjetja, skoro istoveten z državljansko vojno. Če pride k 300.000 možem se veliko število onih, ki so zapleteni v stavke manjšega obsega, potem je jasno, da je to položaj vojne in konflikta.

Jeklar-stavka ni gibanje, ki je naenkrat skočilo na narod ter tudi ni bila nenadoma započeta in vprijorjena. Če se prav spominjam, je bila pretjna take stavke obelodanjena pred nekako šestdesetimi dnevi. Ob onem času je objavil predsednik Wilson svoj namen, da bo sklical konferenco, obstoječo iz zastopnikov vseh razredov, ki naj bi razpravljala o sredstvih ter našla odpomoč, ki bi bila zadovoljiva za nasprotujoče si elemente v družbi. Vsedtega je tudi povsem primerno predlagal, naj se nameravano stavko preloži na čas po sestanku te konference.

Bolj odlični voditelji delavske gibanja, kot naprimer Gompers, so spoznali upravičenost te prošnje ter jo sporočili krajevnim zastopnikom. Kljub temu pa so listi pretekli četrtke objavili, da je pričetek stavke določen na ponedeljek, dne 22. septembra.

Glavna pritožba je ta, da je načelnik te velike korporacije odklonil posvetovati se z onimi, ki so predstavljalni unije. Že večeraj sem izjavil, da sem obžaloval, — in obžalujem na najboljši odkrit način, — odklonitev sodnika Garja, da se sestane s temi ljudmi. Nikogar namreč ne rani, če se govori glede spora in pogosto se lahko tem potom odstrani nesporazum ter v vsakem slučaju izčisti obzorje, kar je le v korist vsem prizadetim.

Vspricho položaja, ki se je razvil v zadnjih par dneh sem prepričan, da je bil glavni cilj

POVRA TEK ITAL. PODREPNIKA

Italjani hočejo postaviti zopet na prestol Nikito črnogorskega, ki je izdal črnogorski narod.

Pariz, Francija, 25. septembra. Krožijo poročila, da nameravajo Italjani zopet postaviti na prestol prejšnjega črnogorskega kralja Nikito, ki je bil prognan iz dežele, vsled sklepa črnogorske narodne skupščine v aprilu preteklega leta. Te akcije narodne skupščine ni nikdar priznala kraljeva črnogorska vlada, ki je vzdržala svoj glavni stan v bližini Pariza dolgo vrsto mesecev. Kot znano, je kralj Nikita oče laške kraljice Helene.

Kot kažejo vsa znamenja, ni došel noben odgovor na predloge Italije glede Reke od predsednika Wilsona, čeprav izjavljajo neoficijelni laški krogi, da je ta odgovor prišel.

Na strani Italijanov prevladuje splošno razpoloženje, da zavržejo vsak predlog, ki bi predstavljal kompromis ter vstrajajo pri zahtevi, da dobi Italija Reko na vsak način, kajti drugače ne bo mogoče pomiriti dežele.

Pravijo tudi, da bo prišlo do viadne krize, če bo tako trajalo še naprej.

General Peppino Garibaldi, ki je dospel večeraj semkaj, je izjavil, da bo prišlo do resnih posledic, če ne bodo dobili Italjani polnomoci, da rešijo reško vprašanje soglasno z voljo italjanskega naroda. Rekel je, da ni mesto tesno blokirano, in da pošilja laška vlada vsak dan v mesto sveža živila in druge potrebščine.

LENINA SO ZOPET UBILI

Pariz, Francija, 25. septembra. Danes se je razširila po borzi vest,

sklicanja te stavke ob tem času, da se moti industrijalne razmere v Združenih državah ter prisili bodočo industrijalno konferenco k sprejemu skrajnih zahtev onih ekstremistov, ki so prišli sedaj, — kot kažejo vsa znamenja, — na krmilo med ameriškim delavstvom.

Rekel sem, da je končni cilj celega gibanja takozvani "closed shop". To je ne-ameriška naprava, ki nasprotuje vsem našim pojmom o osebni svobodi (in prohibiciji?). To je tiranska naprava, vsega obsojanja vredna in noben človek poštenega prepričanja bi ne smel imeti drznost, da bi jo zagovarjal na slovesen način. To je zanikanje pravice, ki so zajamčene po ustavi ter odobrene od Deklaracije neodvisnosti.

Kot državljan Združenih držav in s priznavanjem istih pravice za svoje sodržavljanje imam pravico delati ali ne, kot sklenem, ne da bi me pri tem kdo oviral razven postavno izvoljene oblasti. Če nima človek v tej deželi pravice do dela ali če noče delati izvemši s privoljenjem in pod vodstvom kake zunanje organizacije, potem je suženj. Suženjstvo ne obstaja le v tem, če je človek lastnina kakega posameznega človeka.

Pazite na nove cene

Pošljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bomo in Hercegovino popolnoma zanesljivo in selanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda sa kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti. Sedaj pošljemo v staro domovino, naprimer:

100 kron	\$ 2.70	1.000 kron	\$ 23.80
300 kron	\$ 7.35	5.000 kron	\$ 119.00
500 kron	\$ 12.20	10.000 kron	\$ 238.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

STRAH PREDI NOVO VOJNO

Italjani se boje izbruha nove vojne in italjanski kabinet je zadnje dni zelo vznemirjen.

Rim, Italija, 24. septembra. — Ko objavlja vesti, da napreduje pristasi D'Annunzia proti Šibeniku, Splitu in drugim mestom v Dalmaciji, kritizira list "Messagero" na najbolj strogi način "elemente, ki s tem ustvarjajo priliko za nadaljni konflikt". Časopis pravi, da so številni poslanci italjanskega parlamenta podpisali zahtevo za tajno sejo poslanske zbornice.

Ali hočete nadaljno vojno? — vprašuje "Messagero", ko komentira poročila iz Reke in iz Dalmacije, ki kažejo, da se je gibanje D'Annunzija razširilo in da skušajo voditelji številnih italjanskih manjšin v dalmatinskih mestih posneti vzgled, katerega je dal D'Annunzio s svojim zasledenjem Reke. Neizmerno resnost položaja spoznava sedaj vsakdo.

Odgovornost barona Sonnina, prejšnjega italjanskega ministra za zunanje zadeve, za sedanje razmere na Reki zavrača "Corriere della Sera" iz Milana.

Zahtevati resignacijo Nitti-ja in Tittonija z izjavo, da sta izdala Reko, je krivica in laž, — pravi list. — Tako stališče je neupravičljivo, če ga zavzamejo ljudje, ki so se držali Londonske pogodbe, v katero je bila vrinjena klavzula, ki je dajala Reko Hrvatom.

la je Lenin, ruski boljševiški voditelj, ubit.

To poročilo je dospelo tudi v zbornico, kjer je bilo pa odločno zanikano.

veka. On je lahko suženj organizacij ter veliko bolj servilen kot bi bil, če bi bil lastnik človeka, ki bi znal ceniti njegovo vrednost ter skrbeti zanj.

To je staro vprašanje in ljudje te dežele niso znali zavarovati moza, ki je zahteval zase to pravico. Ker ga pa nismo zavarovali, smo sedaj kaznovani in to v veliki meri.

Senator Thomas je namignil na delavnost I. W. W. ter na ono snarhistov, kojih doktrine so se razširile po celi deželi in to s privoljenjem oblasti. — Kadar so postavje za zavarovanje lastnine uničene ali stavljene na stran, — je rekel, — takrat se bliža konec organizirane vlade.

(Senator Thomas iz Colorada je dosti govoril, a le malo povedal. Kot pri vseh ljudeh njegovega tipa je opaziti tudi pri njem razpoloženje, ki označuje vse kapitalistične kroge. Ne morejo namreč razumeti, da se bliža njihova konca in tudi ne morejo ali nočejo razumeti, da je najti rešitev edinole v priznanju, da je delavstvo ono, ki producira vsa bogastva sveta in da je vsled tega tudi upravičeno do svojega deleža pri končnem določenju usode narodov.)

STAVKA FRANK SAKNER, New York, N. Y.

GLAS NARODA

SLOVENSKO PUBLISHING COMPANY

FRANK SAKS, Publisher

Place of business of the corporation and address of above officers

GLAS NARODA "brzo in vsak dan izvenredni podatek in razsvetlila"

Na leto leta velja list na Ameriki in ...

GLAS NARODA ("Voice of the People")

Published every day except Sundays and Holidays

Advertisement on agreement

Doplat brez podpisa in osebne se ne priobčujejo

GLAS NARODA

40 Cortland Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: 2875 Cortland

Lloyd George bo govoril za angleško cesarstvo

Objavljeno je bilo, da bo prišel Lloyd George dne 1. oktobra s kampanjo v prilog Ligi narodov...

Kaj pa je vzrok, ki leži za to demonstracijo angleške energije v prilog dogovora glede Lige narodov?

Vzrok ne more ležati v angleškem domačem položaju z ozirom na mirovno pogodbo...

Kralj Jurij jo je "sprejel" za svojo deželo dne 15. avgusta. Kanada je odobrila dogovor dne 12. septembra...

Pojasnilo je mogoče najti v strahu angleškega državnika, da ne bodo drugi narodi, prav posebno pa ne Združene države...

Lloyd George upa proizvesti v Angliji veliko ljudsko manifestacijo za Ligo narodov v njeni sedanji obliki...

Dogovor kot obstaja sedaj, ugaja angleškimi državniki. Zadolvoljiti je moral vse podanike kralja Jurija...

Angleški državniki so v prilog Anglije rešili vprašanje glede prostosti morja, katero je dvignil predsednik Wilson...

Zagotovili so šest angleških glasov v skupščini Lige narodov proti enemu glasu za vsak drugi narod...

Izmed kolonialnih posestev so vzeli to, o čemur so bili prepričani, da bo Anglija lahko s pridom uporabila...

Dali so svoje odobrenje k razlagi Monroe doktrine, ki napačno predstavlja ameriški politikoter nato objavili, da bo Liga narodov razlagala to doktrino...

Dogovor glede Lige narodov, katerega je sprejel kralj George in glede katerega zahteva predsednik Wilson...

Dopisi

New York, N. Y. Priobčam kot smo sprčili: Ponor, slovenske slavnikiarice!

Šliha sem, da misli slavnikiarica unija Local 24 vsak čas zastavljati. Torej, Slovenke, ali podpirate, kakor je bilo sklenjeno na seji?

Mislil, da ne, ker sem vsaj šliha tako, da ne da ste bile vse proti in da edino ena za ter moram ineti tudi vzrok, zakaj. Počemu torej stavkati, ako ste vse proti in samo žide podpirati?

Saj veste, da žid ni drugače kot za svoj zep in ne, kakor se je slovenski organizator izrazil, da židje privedejo Sloveneu zasluzek iz vsega srca, ampak ravno nasprotno.

Slovenke, prebudite se že vendar enkrat in pustite žide pri miru ter se pridružite ženski uniji Local 3, ki je veliko boljša kot ona druga, že zaradi tega, ker je priznana v Washingtonu.

Kar pa Local 24 ni. Ni drugega kot denar vlečejo iz vas. Vsak dan privlečejo notri več židov, ki jih naučijo po basementih, tako da bi sčasoma izpodrinili vse ženske, kar pa ni prav. Stimaikje šivati pač ni moško delo, naj gredo delat kot se spodobi za moške.

Zalibog, da imamo tudi nekaj takih Slovenecov. Vem, da bo nekaj nesprotnih temu, ali jaz si ne storim iz tega nič. Ženske smo vseeno dosti močnejše, da jih lahko iztrebimo. Shlji se pa tudi, da nekateri skrbje, kdo bo delal poleti down-town na žameu. Nič ne skrbite in si ne belite glav s tem, ženak zadosti, jim vsaj ne bo treba drugega dela iskat, kot jih mora dosti sedaj, ker ne morejo priti k svojemu delu. Ja kdo je temu kriv? Edinole moški, ki hočejo ženske izpodrinuti. Kako pa po drugih mestih izhajajo brez moških in se jim sploh ne sanja kaj takega, da bi moški šivali. Edini New York je, kjer se to godi. Mislim, da bi tudi tukaj brez njih obo vseeno vse delo narejeno ter mogoče tudi malo boljše, ne tako na hops, kakor ponavadi moški delajo.

Seveda, nasprotniki govore, da pri uniji Local 3 ne plačajo dobro. Ni li to na šivalkah ležeče, kakšne cene postavijo? Postavite dobre in imele boste dobre!

Torej, Slovenke, ako katere hače pristopiti k uniji Local 3, naj se priglasijo v Room 63, 3rd Floor, Bible House, corner 5th St. & 4th Ave., New York City. Slavnikiarice.

Detroit, Mich. Zadržega poldesetletja se že govori in ponavlja idejo za zgradbo Slovenskega Doma v Detroitu. Ker pa nismo do danes pričeli še nobene akcije, zato smo pa tudi ostali pri samem govorjenju in ideji.

Prvi korak za vresničenje te ideje se je podvzel dne 17. avgusta t. l. na javnem shodu v Victoria Hall. Ker pa je bil shod vse premalo posečen od strani slovenskega občinstva, se je sklenilo, sklicati še en javni shod, za kar se je izvolilo pripravljali odbor, da podvzame obširnejšo akcijo v tem oziru.

Bodoči javni shod se vrši v nedeljo dne 5. oktobra v Victoria Hall, 424 Ferry Ave. East, ob 2. uri popoldne.

Priljubljeni odbor se je potrudil, da je dobil najboljšo pot za vresničenje te ideje.

Rojaki, poglejmo nekoliko v našo preteklost in se bomo kmalu prepričali, da smo z malo izjemo popolnoma brez cilja. Vstanovila se so se podporna društva ter pri-

PETER ZEGER

Domobranska vojašnica v Ljubljani se imenuje sedaj "Vojašnica kralja Petra I."

Prej Franc Jožef, zdaj kralj Peter — what's the difference!

Kot poročajo listi, se je začel D'Annunzio kreniti ter hoče poslati svoje solze predsedniku Wilsonu. Poslal mu bo obtožbo zoper na nedolžno Jugoslavijo in bo poskušal opraviti samega sebe. Ali se še spominjate, kako je pred par meseci imenoval našega predsednika? Rekel je, da ima konjsko glavo ter da gleda s steklenimi očmi.

Predsednik bi se moral zavedati, da ima človeški obraz in človeški razum ter breniti tega skrunitelja, kamor spada.

Ljubljanski škof Jeglič se je obrnil na Rim, poslednji svoj up, s protestom in prošnjo, naj po za sedenih ukradenih krajih od Italijanov nastavljena popovska golazen miruje ter naj ne ščuva italijanskega vojaštva proti Slovonom.

Toda, kaj odgovarja Rim, stotica pravivosti in svetosti! — Mi nimamo nikakega vzroka vmešavati se v politične zadeve, dokler se same ne vede!

Ko se bo moral pesnik D'Annunzio zagovarjati pred vojnim sodiščem, bo opravičen, ker mu bo kaj lahko dokazati blaznost.

Predsednik Wilson je rekel v Salt Lake City: — Pomislite, kaj zahtevajo nasprotniki Lige narodov! Oni hočejo, da bi ameriški kongres odločeval o ameriških zadevah, ne pa Liga narodov. V dvorani je nastalo silno ploskanje, ki pa ni veljalo predsedniku, pač pa nasprotnikom Lige narodov.

Kadarkoli kaj počni v Ameriki, da se stresejo kapitalistom hlače, zvrnejo krivdo na izomecem ter pravijo, da je izbruhnil boj med amerikanizmom in ne-amerikanizmom.

Za božjo voljo, seaj vendar ni dolgo tega, komaj dobro leto, ko je vse časopise pelo v Ameriki nahajajočim se inozemcem hvalo. Gospoda, ki govori o nehvaležnosti, naj samo prebrska rekorde, koliko Liberty bondov in vojnovarčevalnih znamk so kupili ljudje iz jugovzhodnega dela Evrope (v prvi vrsti Jugoslalani) in koliko jih je prelilo kri na bojišču samo in edinole zato, da se šopiri po naših pristno jugoslovanskih krajih italijanska golazen.

Stavke niso sklicali Jugoslalani, pač pa Fitzpatrick in Foster, ki imata v sebi presneto malo jugoslovanske krvi.

Če skliče slovenski organizator shod slovenskih slavnikiarjev v New Yorku, je njegova sveta dolžnost, priti na sejo ali pa pravocasno sporočiti, da ga ne bo.

Slavnikiarji se bodo namreč naveličali igrati v slabem vremenu "mance" in loviti slepe miši.

Nič ne de, ako so parobki, moj stari avtomobil bo ravno še za parobke ruvati dober, samo cash denarja nimam, pač pa nekaj Liberty bondov. Saj sem že bral v listih, da agenti tam tudi Liberty bonde vzamejo.

Želeti bi bilo, da bi se farmerice iz Wisconsina kaj bolj pogosto oglašale o letini in kokošereji. Mogoče bi še katerega drugega prijelo veselje iti tja. John Spental iz Hartforda, Arkansas, je gotovo odrine, če je ni tam.

Pričela se je jesenska doba. Treba bo skrbeti za debele pračice, da bo kaj krvavih klobas in tudi mesenih, poleg pa še kak sodček vina. Mislim, da ga ne bo manjkalo letos na Franklinu in v okolici, kajti kare kalifornijskega grozdja že prihajajo. Še šesturno delo, potem se bomo pa lepo kratkočasil doma za pečo zimske čase in ženam pridno premog donjšali.

Naj končam za danes, pa še prihodaj kaj več. Pozdrav rojakom in rojakinjam širom Amerike. Frank Leukovic.

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1896. In korporirana leta 1906. Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL BOVANSKI, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 104 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradni zadevi kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priložbe pa na predsednika protodnega odbora.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za občni pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress lestvic. V blagajni ima krog \$300,000 (tristotoseč dolarjev). Bolniški podpor, poškodna in smrt. nina je še izplačala do \$1,500,000 (en milijon in pol dolarjev).

Bojniška podpora je centralizirana. Vsa opravljena potnik si je svest da sobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društvo Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, pripravoma ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali manj.

Na nadaljnja poslanila se je obrniti na glavnega tajnika.

NARAVNO ZDRAVLJENJE. Jaz sem pravi Hrvat iz starega kraja, ki zdravim moške kakor ženske bolezni in sicer samo one, ki jih drugi ne more ozdraviti in ki so že zastarele za 10 ali več let. To ni medicina temveč razne korenine in zelišča, katere so preskušene skozi 26 let in zajamčene za vsako bolezen, da se je more ozdraviti v teku osmih dneh prav zagotovo.

Dr. Koler SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ŠVICARSKI HOTELIRJI SO POVIŠALI CENE ZA DVAJSET Odstotkov. Bazel, Švica, 25. septembra.

ZASTONI! PET VREDNIH IN POTREBNIH PREDMETOV ZASTONI! SHOOTS LIKE A PISTOL.

Moški in ženske. Ne napravite napake. Želaki si ne preskrbite najstarejšega, najpoštenjega, najiskusnejšega in najboljega zdravilca v vašem kraju.

POSLUŠAJTE MOJ NASVET! Pomagajte svojem v stari domovini ter jim polžite denarne pomoči.

Ameriški Slovenci naročajo se na GLAS NARODA, največji slovenski list v Ameriki.

